

Redakcja: Grzegorz Gil (dyrektor IEŚ), Anton Saifullayeu (zastępca dyrektora IEŚ), Agnieszka Zajdel (sekretarz redakcji), Spasimir Domaradzki, Bartłomiej Krzysztan, Damian Szacawa, Agata Tatarenko

Nr 1603 (108/2026) | 30.04.2026

ISSN 2657-6996
© IEŚ

Robert Rajczyk

Symboliczne wymiary przetasowań powyborczych na Węgrzech

Akcentowanie znaczenia symboli węgierskiej państwowości w polityce, zwiększona reprezentacja kobiet w Zgromadzeniu Narodowym, otwarcie na współpracę z dziennikarzami i utworzenie dodatkowych komisji parlamentarnych – to zapowiedzi nowej jakości w węgierskiej polityce. Zmiany zadeklarował Péter Magyar, przyszły premier i jednocześnie lider partii Szacunek i Wolność (*Tisztelet és Szabadság*, TISZA), która w 199-mandatowej izbie utworzy największą frakcję, liczącą 141 posłów.

Zmiana symboliczna. Sesję inauguracyjną nowo wybranego parlamentu Węgier zaplanowano na 9 maja, kiedy to, zgodnie z decyzją Parlamentu Europejskiego – w rocznicę przedstawienia projektu Europejskiej Wspólnoty Węgla i Stali, poprzedniczki dzisiejszej Unii Europejskiej – obchodzony jest Dzień Europy. Wybór daty, zasugerowany prezydentowi Węgier przez przyszłego premiera Pétera Magyara, symbolizować może zapowiadany przez ugrupowanie TISZA zwrot w polityce europejskiej, podobnie jak zapowiedź ponownego umieszczenia na frontonie budynku parlamentu – po ponad 12-letniej przerwie – flagi UE, obok flag węgierskiej i seklerskiej. Pierwszej sesji Zgromadzenia Narodowego w kadencji 2026-2030 towarzyszyć będzie także zgromadzenie publiczne przed budynkiem parlamentu, co z kolei ma stanowić przejaw wspólnotowości zmiany, która była motywem przewodnim narracji ugrupowania podczas kampanii wyborczej. Na wniosek skrajnie prawicowego Ruchu Nasza Ojczyzna (*Mi Hazánk Mozgalom*, MHM) posłowie mieliby złożyć ślubowanie przed Koroną św. Stefana (*Szent Korona*), narodową relikwią, która symbolizuje ciągłość węgierskiej państwowości¹. Podczas uroczystości, oprócz hymnu narodowego, odegrany ma zostać również hymn Seklerów, utwór o charakterze religijnym, symbolizujący jedność narodu węgierskiego i diaspory². Symbolicznego znaczenia nabierają też zmiany personalne w nowym parlamencie, w którym stanowisko przewodniczącej izby piastować ma Ágnes Forsthofer, dotychczasowa wiceprzewodnicząca TISZA, a liderką frakcji będzie Andrea Bujdosó, która dotąd przewodniczyła klubowi radnych ugrupowania w Radzie Miejskiej Budapesztu³.

Zmiany organizacyjne. W rozpoczynającej się 9 maja 2026 r. kadencji parlamentu każda z zasiadających w nim frakcji powinna mieć swoich wiceprzewodniczących Zgromadzenia Narodowego⁴. Zgodnie z ustaleniami liczba komisji, w porównaniu z poprzednią kadencją, ma zwiększyć się o 4, w tym o komisję ds. partycypacji społecznej oraz komisję ds. cyfryzacji i technologii. TISZA może przewodniczyć 14 z 20 komisji parlamentarnych, a pozostałe 6 stanowisk przypadnie Fideszowi, Chrześcijańsko-Demokratycznej Partii Ludowej (*Kereszténydemokrata Néppárt*, KDNP) i Ruchowi Nasza Ojczyzna. Poza obowiązkiem utworzenia komisji stałych: regulaminowej, budżetu, spraw zagranicznych, Unii Europejskiej, obrony narodowej, bezpieczeństwa narodowego i mniejszości narodowych, większość parlamentarna ma swobodę w powoływaniu komisji zgodnie ze strukturą rządu, który

¹ Nie wiadomo jednak, czy do tego dojdzie. Niewykluczone, że posłowie będą składać ślubowanie w miejscu przechowywania Korony św. Stefana, w sali kopułowej budynku parlamentu. Decyzji w sprawie planowanego przeniesienia relikwii do sali plenarnej nie podjęła Rada św. Korony, która sprawuje nad nią pieczęć.

² Seklerzy to grupa etniczna narodu węgierskiego mieszkająca w rumuńskim Siedmiogrodzie. Ich głównym postulatem jest kwestia autonomii terytorialnej dla węgierskiej mniejszości narodowej, czemu konsekwentnie sprzeciwiają się rumuńskie władze. Zapowiedź odegrania hymnu Seklerów podczas inauguracji parlamentu stanowi symboliczny gest, który wskazuje na znaczenie diaspory w polityce przyszłego premiera.

³ Na Węgrzech odsetek kobiet w Zgromadzeniu Narodowym wynosił zazwyczaj ok. 10%, a w 2022 r. kształtował się na poziomie 14,1%. W nowej kadencji kobiety obejmą 51 spośród 199 mandatów, co stanowi 25,6% ogólnej liczby deputowanych.

⁴ KDNP będzie miała odrębną frakcję i oczekuje się, że chadecy otrzymają 8 mandatów, a Fidesz 44.

wedle zapowiedzi Pétera Magyara liczyć ma 16 ministerstw⁵. Ugrupowania parlamentarne uzgodniły również możliwość utworzenia komisji śledczej ds. zbadania nieprawidłowości w zarządzaniu fundacjami Węgierskiego Banku Narodowego (*Magyar Nemzeti Bank*)⁶. Zgodnie ze zwyczajem parlamentarnym, Komisji Bezpieczeństwa Narodowego i Komisji Budżetowej przewodniczy reprezentant opozycji.

Zmiany powyborcze w partiach politycznych. Urzędujący nadal premier w powyborczym wywiadzie dla internetowego kanału wideo „Patriota” zapowiedział zmiany personalne we frakcji Fidesz. Viktor Orbán wskazywał na konieczność przebudowy zaplecza parlamentarnego swojej partii ze względu na przejście ugrupowania do opozycji⁷. Z kolei satyryczna Węgierska Partia Psa o Dwóch Ogonach (*Magyar Kétfarkú Kutya Párt*, MKKP), która nie uzyskała w wyborach 1% poparcia, prowadzi zbiórkę, aby zwrócić budżetowi państwa dotację na prowadzenie kampanii wyborczej. W przypadku niewypłacalności MKKP może rozpocząć postępowanie likwidacyjne, a kierownictwo ugrupowania i kandydaci w wyborach mogą zostać zobowiązani do zwrotu pieniędzy, choć nie ma takiego precedensu. Zwrotu dotacji uniknie za to lewicowa Koalicja Demokratyczna (*Demokratikus Koalíció*, DK) ze względu na uzyskanie w wyborach parlamentarnych poparcia na poziomie 1,13% (68 tys. głosów). Niemniej jednak ugrupowanie zwolniło grupę pracowników, a jeszcze w wyborczą niedzielę, 12 kwietnia 2026 r., ze stanowiska zrezygnowała liderka DK Klára Dobrev.

Komentarz. Nową jakość w węgierskiej polityce stanowią: zwiększona reprezentacja kobiet w Zgromadzeniu Narodowym i powierzenie im eksponowanych stanowisk parlamentarnych, zapowiedź konstruktywnej współpracy z opozycją, która ma przejawiać się m.in. w nowym podziale miejsc w komisjach parlamentarnych oraz uwzględnieniu postulatów opozycyjnego MHM, a także nowy model współpracy z dziennikarzami⁸. W nowo wybranym parlamencie po raz pierwszy od 1990 r. nie znajdzie się Węgierska Partia Socjalistyczna (*Magyar Szocialista Párt*), sukcesorka Węgierskiej Socjalistycznej Partii Robotniczej (*Magyar Szocialista Munkáspárt*). Nieprzerwanie w ławach poselskich zasiadają natomiast przedstawiciele Fideszu oraz KDNP. Viktor Orbán zapowiedział zrzeczenie się mandatu poselskiego, przebudowę klubu parlamentarnego Fidesz oraz zmianę agendy politycznej ugrupowania w związku z przejściem do opozycji. Kwestią otwartą pozostaje możliwość współpracy z Fideszem ze strony MHM. Partia może jednak ukierunkować się na samodzielne zwiększanie poparcia wśród prawicowych wyborców. Nie można również wykluczyć powstania nowej prawicowej inicjatywy. Alternacja władzy politycznej na Węgrzech symbolicznie dowiodła bowiem skuteczności projektów politycznych realizowanych poza parlamentem. Stanowi to szansę zarówno dla nowych inicjatyw prawicowych, jak i reorientacji dotychczasowych partii lewicowo-liberalnych. Potencjał tego elektoratu szacowany jest na 5-10% wyborców. Tymczasem według sondażu Medián zleconego przez HVG i RTL, który przeprowadzono po wyborach parlamentarnych pomiędzy 15 a 20 kwietnia 2026 r., 56% wszystkich uprawnionych do głosowania poparłoby partię TISZA, a 21% Fidesz-KDNP⁹. Skrajnie prawicowy Ruch Nasza Ojczyzna cieszy się natomiast uznaniem 6%

⁵ Przyszły premier Péter Magyar zapowiedział już symboliczne zerwanie z dotychczasową lokalizacją Kancelarii Premiera w dawnym klasztorze Karmelitów na Wzgórzu Zamkowym w Budapeszcie. Biura szefa rządu mieścić się mają w budynku obok parlamentu. Wymownego znaczenia nabierają też niektóre nominacje ministerialne. Pierwszy raz w historii jednym z resortów (polityki społecznej i rodziny) pokieruje niewidomy poseł partii TISZA Vilmos Káta-Németh, którego zadaniem będzie m.in. poprawa polityki wobec osób niepełnosprawnych. Z kolei otwartość na współpracę ze środowiskami politycznymi spoza TISZA wskazuje natomiast nominacja na ministra transportu i inwestycji Dávida Vitézyego, dotychczasowego radnego Budapesztu i lidera frakcji Ruch Podmaniczny oraz byłego sekretarza stanu ds. transportu w piątym rządzie Viktora Orbána.

⁶ Firma zarządzająca aktywami fundacji banku centralnego straciła w 2024 r. 270 mld HUF. Od 2025 r. policja prowadzi dochodzenie w sprawie niegospodarności.

⁷ Spośród 42 kandydatów Fidesz-KDNP, którzy zdobyli miejsca z listy krajowej, 25 osób zdecydowało się nie obejmować mandatów, w tym Viktor Orbán i przewodniczący parlamentu László Köver. Zastąpią ich kolejne osoby. Z kolei Krajowy Komitet Wykonawczy Fidesz podjął decyzję o przeniesieniu jesiennego kongresu partii na 13 czerwca, kiedy to delegaci mają zdecydować o przywództwie w ugrupowaniu.

⁸ Po zorganizowanym w budynku Zgromadzenia Narodowego pierwszym spotkaniu przedstawicieli frakcji w nowym parlamencie, prasa miała swobodę zadawania pytań, która od 2013 r. była znacznie ograniczona.

⁹ Zob. https://hvg.hu/360/20260422_hvg-median-gyozteshez-huzas-valasztas-2026-meg-nagyobb-tamogat-as-tiszanak (23.04.2026).

ankietowanych – podobny wynik ugrupowanie uzyskało w głosowaniu 12 kwietnia. Jak wskazuje sondaż, wynik partii TISZA wzrósł od wyborów kosztem koalicji Fidesz-KDNP, co tłumaczyć można psychologiczną zasadą przenoszenia poparcia na rzecz zwycięskiego ugrupowania.